

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

จากการศึกษาสัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพจากข้อตกลงในสัญญา เจตนาของกลุ่มสัญญา ลักษณะงานที่มีความเฉพาะของกีฬาฟุตบอลอาชีพ สรุปได้ว่าสัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพมีสถานะทางกฎหมายเป็น “สัญญาจ้างไม่มีชื่อ” กล่าวคือสัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพมีลักษณะของความเป็นสัญญาจ้างแรงงานจากหลักอำนาจบังคับบัญชาของสโมสรที่มีต่อนักฟุตบอล และนักฟุตบอลได้รับค่าจ้างจากสโมสรตลอดเวลาที่ทำงานให้ แต่สัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากสัญญาจ้างแรงงานทั่วไป โดยข้อกำหนดในสัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพขึ้นอยู่กับความตกลงร่วมกันของกลุ่มสัญญาตามหลักการแสดงเจตนาเป็นสำคัญ สัญญาไม่ได้ถูกบังคับด้วยกฎหมายแรงงาน เนื่องจากหากนำกฎหมายแรงงานมาปรับใช้กับสัญญา ย่อมไม่มีความเหมาะสมกับลักษณะงานของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ ปัจจุบันสัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพได้พัฒนาข้อตกลงในสัญญาไปในลักษณะสัญญาทางธุรกิจ กล่าวคือข้อตกลงในสัญญาจะมีเงื่อนไขต่างๆมากมายที่เกี่ยวกับเรื่องรายได้และผลประโยชน์ของทั้งนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ สโมสร

งานของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพเป็นงานที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากลูกจ้างตามระบบกฎหมายแรงงานทั่วไป กล่าวคือเป็นลักษณะของงานที่ความคล้ายอาชีพที่มีความเป็นวิชาชีพที่ต้องใช้ทักษะความสามารถในการประกอบอาชีพ แม้นักกีฬาฟุตบอลอาชีพจะอยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของสโมสรแต่อำนาจบังคับบัญชาดังกล่าวมีลักษณะที่แตกต่างออกไป กล่าวคือนักกีฬาฟุตบอลอาชีพมีอิสระในการตัดสินใจทำการแข่งขันฟุตบอลตามดุลยพินิจในวิธีการท างานของตนเองเมื่อลงทำการแข่งขันฟุตบอล อีกทั้งเมื่อพิจารณาจากความคุ้มครองตามกฎหมายแรงงาน ย่อมไม่สอดคล้องกับลักษณะของสัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ เนื่องจากความคุ้มครองของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพต้องเป็นไปในทางส่งเสริมความสามารถในการประกอบอาชีพของนักฟุตบอลและสอดคล้องกับลักษณะงานของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่มีลักษณะเฉพาะ โดยลักษณะงานของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพไม่สอดคล้องกับกฎหมายแรงงานในเรื่องชั่วโมงทำงาน

วันหยุด วันลา เป็นต้น ประกอบกับเจตนาในการทำสัญญาของกลุ่มสัญญาไม่ต้องการให้เป็นสัญญาจ้างแรงงานแต่อย่างใดเมื่อพิจารณาจากข้อตกลงที่มีความหลากหลายในสัญญา

ลักษณะพิเศษของสัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่ต่างจากสัญญาจ้างแรงงานทั่วไป ได้แก่ สถานที่ทำงานของนักฟุตบอลไม่สามารถกำหนดได้แน่นอน เวลาการทำงานของนักฟุตบอลที่ไม่สามารถกำหนดได้แน่นอนเนื่องจากขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้จัดการทีมหรือผู้ฝึกสอน อาจไม่มีวันหยุดพักผ่อนประจำสัปดาห์เนื่องจากขึ้นอยู่กับตารางการแข่งขันและดุลยพินิจของผู้ฝึกสอน วันหยุดพักผ่อนประจำปีไม่สามารถหยุดได้ในระหว่างฤดูกาลแข่งขันได้เพราะในฤดูกาลแข่งขันนักฟุตบอลต้องรักษาสภาพร่างกายให้พร้อมทำการแข่งขันตลอดเวลา การจ่ายค่าชดเชยเมื่อสิ้นสุดสัญญาเป็นไปตามความตกลงของกลุ่มสัญญา มีข้อตกลงที่เกี่ยวกับอาการบาดเจ็บของนักฟุตบอล เช่น การประกันภัย การเก็บสถิติอาการบาดเจ็บ การได้รับค่าจ้างเมื่อนักฟุตบอลได้รับบาดเจ็บ เงื่อนไขในการเลิกสัญญา ดังนั้นจึงทำให้ข้อตกลงในสัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพแตกต่างจากสัญญาของลูกจ้างทั่วไป

สถานะทางกฎหมายของสัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพระหว่างสโมสรและนักกีฬาฟุตบอลอาชีพจึงไม่ใช่สัญญาจ้างแรงงานโดยแท้ เมื่อพิจารณาจากเจตนาของกลุ่มสัญญาข้อตกลงในสัญญา และลักษณะเฉพาะของสัญญา เนื่องจากสัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพไม่ถูกบังคับ ด้วยหลักกฎหมายเรื่องความคุ้มครองตามกฎหมายแรงงาน แต่อย่างไรก็ตามสัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพมีลักษณะของสัญญาจ้างแรงงานอยู่ในตัวเอง โดยนักกีฬาฟุตบอลอาชีพได้รับเงินจ้างตลอดเวลาที่ทำงานและสโมสรได้รับการบริการการเล่นฟุตบอลจากนักฟุตบอล อีกทั้งนักกีฬาฟุตบอลอยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของสโมสร แม้จะมีลักษณะอำนาจบังคับบัญชาได้เพียงระดับหนึ่ง

ดังนั้นสถานะทางกฎหมายของสัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพจึงมีลักษณะเป็น “สัญญาจ้างไม่มีชื่อ” ที่ไม่นำบทบัญญัติเรื่องกฎหมายแรงงานมาบังคับใช้ สัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพจึงเป็นสัญญาไม่มีชื่อชนิดหนึ่งที่ปรับใช้กฎหมายตามหลักทั่วไปของสัญญา โดยคู่สัญญาย่อมมีอิสระในการกำหนดข้อตกลงในสัญญาได้เท่าที่ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

เมื่อสัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพไม่นำกฎหมายแรงงานมาปรับใช้ ปัญหาคือนักฟุตบอลไม่ได้รับความคุ้มครองในสิทธิขั้นพื้นฐานตามกฎหมายแรงงาน เนื่องจากข้อตกลงในสัญญาเป็นไปตามความตกลงของกลุ่มสัญญา ทำให้สโมสรฟุตบอลในไทยอาจมีการกำหนดข้อสัญญาที่เป็นการเอาเปรียบนักฟุตบอล เนื่องจากในปัจจุบันสโมสรในไทยมีอำนาจต่อรองในการตก

ลงทำสัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพเหนือกว่านักฟุตบอล ดังนั้นจึงควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ เพื่อคุ้มครองนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ

จากการศึกษาสัญญานักกีฬาฟุตบอลอาชีพในประเทศไทยผู้วิจัยพบว่านักกีฬาฟุตบอลอาชีพในประเทศไทยยังไม่ได้ได้รับความคุ้มครองเท่าที่ควร โดยข้อกำหนดในสัญญาส่วนใหญ่เป็นไปในทางเอื้อประโยชน์แก่สโมสร เช่น เงื่อนไขในการเลิกสัญญา การจ่ายค่าชดเชยเมื่อมีการเลิกสัญญา ความคุ้มครองเมื่อนักกีฬาฟุตบอลได้รับบาดเจ็บ การขาดการประกันการได้รับบาดเจ็บ และอุบัติเหตุแก่นักฟุตบอล รวมไปถึงการขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนส่งเสริมกีฬาอาชีพจากกรณีที่มีการเลิกจากโดยอ้างเหตุแห่งการบาดเจ็บของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ เป็นต้น

ดังนั้นผู้วิจัยเสนอแนะว่าสัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในประเทศไทยควรมีการกำหนดสัญญาในรูปแบบสัญญามาตรฐานไว้ในระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพ เพราะสโมสรสมาชิกต้องปฏิบัติตามหากไม่ปฏิบัติตามก็จะมีผลกระทบตามมาเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ และเพื่อกำหนดให้สวัสดิการแก่นักกีฬาฟุตบอลอาชีพให้มีความเท่าเทียมกันทุกคนต่อไป อีกทั้งเพื่อเป็นการสอดรับและเพื่อเป็นแนวทางการกำหนดมาตรฐานสัญญาจ้างนักกีฬาอาชีพเพื่อนำไปใช้กับนักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่ทุกสโมสรจะต้องนำไปใช้กับนักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่อยู่ภายใต้สังกัดของตนเองทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยข้อตกลงในสัญญาที่ผู้วิจัยเสนอแนะมีดังต่อไปนี้

5.2 ข้อเสนอแนะ

การคุ้มครองด้านสวัสดิการที่นักกีฬาฟุตบอลอาชีพพึงควรได้รับถือว่าเป็นความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ เนื่องจากสภาพการทำงานของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพเป็นงานที่ต้องใช้ความสามารถ และทักษะที่เป็นวิชาชีพเฉพาะตัว ซึ่งมีลักษณะเฉพาะและมีความแตกต่างจากการจ้างแรงงานของลูกจ้างทั่วไปในหลายๆด้าน เป็นเหตุให้นักกีฬาอาชีพฟุตบอลไม่ได้รับความคุ้มครองที่เหมาะสมและเพียงพอเท่าที่ควร ทำให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากการจ้างงาน จึงเห็นควรให้มีการกำหนดสัญญาจ้างมาตรฐานที่ทุกสโมสรต้องนำไปใช้กับนักกีฬาฟุตบอลอาชีพทุกคน โดยมีข้อตกลงดังต่อไปนี้

5.2.1 การคุ้มครองด้านสวัสดิการให้กับนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ

ประกันภัย

อาชีพนักกีฬาฟุตบอลอาชีพเป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงสูงต่อการได้รับบาดเจ็บทั้งจากการฝึกซ้อมและลงทำการแข่งขัน แต่จากข้อเท็จจริงมีเพียงไม่กี่สโมสรที่ทำประกันภัยให้นักกีฬาฟุตบอลอาชีพ และบางสโมสรก็เป็นการทำประกันภัยให้กับนักฟุตบอลอาชีพบางคนเท่านั้น ดังนั้น

จึงควรส่งเสริมให้เป็นหน้าที่ของสโมสรในการกำหนดมาตรการประกันภัยทางการแพทย์และสุขภาพสำหรับอุบัติเหตุและความเจ็บป่วยภาคบังคับแก่นักกีฬาฟุตบอลอาชีพทุกคน

กรณีนักกีฬาฟุตบอลอาชีพได้รับบาดเจ็บ

กำหนดการจ่ายค่าจ้างแก่นักฟุตบอลอาชีพ ในกรณีที่ไม่สามารถลงทำการแข่งขันได้ในลักษณะเดียวกับสัญญามาตรฐานพรีเมียร์ลีก คือ กรณีที่ผู้เล่นไร้ความสามารถทำให้ไม่สามารถลงทำการแข่งขันได้สโมสรต้องจ่ายค่าจ้างในช่วงเวลาที่ผู้เล่นไร้ความสามารถนั้น หรือในช่วงเวลาของสัญญา (แล้วแต่ว่าช่วงใดมีระยะเวลาสั้นกว่า) ตามจำนวนเงินค่าจ้างสำหรับช่วงเวลาดังต่อไปนี้

- ในกรณีที่ผู้เล่นได้รับบาดเจ็บจากการฝึกซ้อมหรือการแข่งขัน สโมสรต้องจ่ายค่าจ้างแก่ผู้เล่นในช่วงเวลา 18 เดือนแรก และครึ่งหนึ่งของค่าจ้างในช่วงระยะเวลาที่เหลือที่ไม่สามารถลงทำการแข่งขันได้

- ในกรณีการบาดเจ็บหรือการเจ็บป่วยอื่น สโมสรต้องจ่ายค่าจ้างแก่ผู้เล่นในช่วงเวลา 12 เดือนแรก และครึ่งหนึ่งของค่าจ้างในช่วงระยะเวลาที่เหลือที่ไม่สามารถลงทำการแข่งขันได้ โดยผลประโยชน์ทางการเงินอื่นๆ ผู้เล่นยังคงได้รับหากเป็นไปตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ในสัญญา

5.2.2 การสิ้นสุดสัญญาจ้าง

การสิ้นสุดสัญญา ควรกำหนดเรื่องการสิ้นสุดสัญญาไว้ในสัญญาจ้างมาตรฐานคือ การสิ้นสุดสัญญาต้องเป็นไปโดยความตกลงร่วมของคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายคือทั้งฝ่ายสโมสรและฝ่ายผู้เล่น และห้ามสโมสรกำหนดเงื่อนไขการสิ้นสุดสัญญาโดยปราศจากเหตุผลอันสมควร เว้นแต่สโมสรได้จ่ายค่าชดเชยตามระยะเวลาที่เหลือในสัญญาแก่นักฟุตบอลเพื่อการสิ้นสุดสัญญา และห้ามสโมสรสิ้นสุดสัญญาเนื่องจากอาการบาดเจ็บของนักฟุตบอล เว้นแต่เป็นการบาดเจ็บที่มีระยะเวลา นานกว่า 18 เดือน

5.2.3 กองทุนนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ

ให้มีกองทุนกีฬาอาชีพมีการหารายได้เข้ากองทุนด้วยการจัดเก็บเงินสมทบจากนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ และตั้งเป็นกองทุนเฉพาะนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ โดยให้กองทุนส่งเสริมกีฬาจ่ายเงินสมทบร่วมด้วยในลักษณะเดียวกันกับกองทุนประกันสังคม และให้ประโยชน์เช่นเดียวกับกองทุนประกันสังคมเพื่อสร้างหลักประกันในการประกอบอาชีพให้นักฟุตบอลกีฬาอาชีพให้ชัดเจน